

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering Gameren - Nieuwaal

8 december 1994

578-108

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Waalbandijkverbetering Gameren -
Nieuwaal / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-778-2

Trefw.: milieu-effectrapportage; Gelderland/dijkverzwaringen-verbeteringen;
rivierdijken; waal; gelderland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten van
de provincie Gelderland
Dienst Milieu en Water afdeling Water en Water-
kering
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW94.56253-6082019

uw brief
d.d. 31 augustus 1994

ons kenmerk
U94/Kol/bh/578-106

onderwerp
Toetsingsadvies over Waalbandijkverbete-
ring Gameren - Nieuwaal

doorkiesnr.
030 - 347604

Utrecht,
8 december 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Waalbandijkverbetering Gameren-Nieuwaal.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie m.e.r. aan. Dit is het eerste toetsingsadvies over een MER voor dijkverbetering dat de Commissie uitbrengt.

De Commissie heeft tijdens de procedure het bevoegd gezag verzocht aanvullende informatie te verstrekken over onder andere de hydraulische effecten van de voorgenomen activiteit. De Commissie heeft geconstateerd, dat deze informatie meer licht heeft geworpen op de hydraulische effecten alsmede de noodzakelijke compenserende berekeningen. De Commissie heeft het als een gemis ervaren dat de feitelijke berekeningen of een gedegen achtergrond rapport niet getoond (kunnen) worden. De Commissie heeft daardoor niet de gelegenheid gehad om deze onderliggende berekeningen op hun wetenschappelijke juistheid te controleren.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

ing. E.M. Mastenbroek
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Waalbandijkverbetering Gameren-Nieuwaal

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering Gameren – Nieuwaal

Advies op grond van artikel 7. 26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Waalbandijkverbetering Gameren – Nieuwaal,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

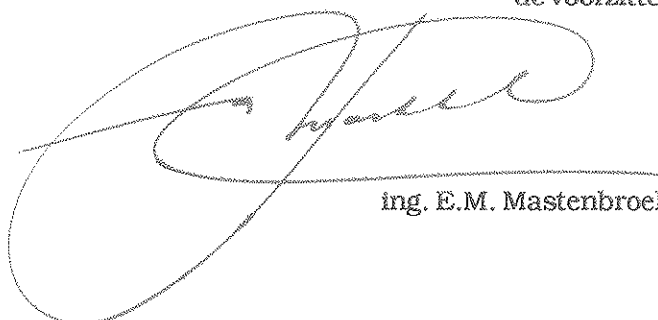
de werkgroep m.e.r. Waalbandijkverbetering Gameren – Nieuwaal

de secretaris

drs. A.J. Kolhoff

de voorzitter

ing. E.M. Mastenbroek

Utrecht, 8 december 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Toetsing op hoofdlijnen	3
3. Toetsing op onderdelen	4

Bijlagen

- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 augustus 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1b. Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 november 1994 waarin de adviestermijn met vier weken wordt verlengd
2. Openbare kennisgeving in Staatscourant nr. 172 d.d. 8 september 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

I. INLEIDING

Het Polderdistrict Groot Maas en Waal heeft het voornemen de linker Waalbandijk voor het dijkvak Gameren-Nieuwaal (tussen dijkpaal 118,7 en dijkpaal 156,3) te verbeteren. Ter onderbouwing van de besluitvorming ex artikel 33 van de Waterstaatswet 1900 over de goedkeuring van dijkverbeteringsplannen wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. Dit anticipeert op de wijzigingen in het Besluit m.e.r., die per 1 juni 1994 van kracht zijn. In de m.e.r.-procedure zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland bevoegd gezag.

Ten behoeve van de besluitvorming over bovengenoemde goedkeuring heeft de initiatiefnemer een Projectnota/milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Op 5 september 1994 ontving de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) een verzoek van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland om advies uit te brengen over de inhoud van het MER (bijlage 1a). Het MER is bekend gemaakt in de Staatscourant van 8 september 1994 (zie bijlage 2). Het MER heeft in de periode van 8 september 1994 tot 7 oktober 1994 ter inzage gelegen.

Tijdens de toetsingsperiode heeft de Commissie aan het bevoegd gezag aangegeven dat aanvullende informatie nodig is, omdat het MER op essentiële punten niet voldoende informatie bevatte. Om de aanvullende informatie op het MER te kunnen betrekken bij de beoordeling heeft de Commissie van het bevoegd gezag vier weken uitstel gekregen (tot 7 december 1994, bijlage 1b) voor het uitbrengen van het advies.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage dient een oordeel te geven over dit MER waarbij het toetsingskader krachtens de Wet milieubeheer (Wm) wordt gevormd door:

- de inhoudseisen krachtens artikel 7.10 van de Wm;
- de richtlijnen voor de inhoud van het MER, die door het bevoegd gezag zijn vastgesteld op 29 juli 1994;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (Wm, art. 7.23, tweede lid).

Conform artikel 7.26 tweede lid (Wm) heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen reacties op het MER, welke schriftelijk zijn ingebracht (zie bijlage 4) in beschouwing genomen.

In hoofdstuk 2 wordt een algemeen oordeel gegeven door de Commissie gericht op de functie die het MER dient te vervullen bij de besluitvorming. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie een aantal opmerkingen gericht op de inhoudelijke kwaliteit van het MER.

2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN

De Commissie heeft waardering voor het feit dat de initiatiefnemer met dit MER heeft geanticipeerd op de wijzigingen in het Besluit m.e.r. die per 1 juni 1994 van kracht zijn geworden.

De Commissie heeft in eerste instantie het MER als zodanig beoordeeld en aan het bevoegd gezag aangegeven dat op de volgende essentiële punten aanvullende informatie noodzakelijk was:

1. een beschrijving van de hydraulische effecten bij verandering van het rivierprofiel ontbreekt¹;
2. de methode die is gebruikt voor het vergelijken van de alternatieven is niet voldoende inzichtelijk gemaakt;
3. de uitvoerbaarheid van een kistdamconstructie in de bestaande dijk en de effecten hiervan zijn onvoldoende beschreven.

Het bevoegd gezag heeft de initiatiefnemer verzocht om over deze punten aanvullende informatie te verschaffen. Deze informatie² is door de Commissie, als onderdeel van het MER, meegenomen bij de toetsing en is van cruciaal belang geweest bij de uiteindelijke beoordeling.

ad1 De aanvullende informatie op het MER inzake punt 1 heeft meer licht geworpen op de hydraulische effecten alsmede de noodzakelijke compenserende maatregelen. Het is echter te betreuren dat de feitelijke berekeningen of een gedegen achtergrondrapport niet getoond (kunnen) worden. De bewering over de verandering van de topafvlakking van een hoogwatergolf acht de Commissie correct, echter een meer precieze aanduiding van de orde van grootte lijkt op haar plaats.

ad 2 De aanvullende informatie op het MER (punt 2) inzake de methode die is gebruikt voor het vergelijken van de alternatieven heeft de oorspronkelijke kritiek van de Commissie op het MER niet geheel kunnen wegnemen. De ingrediënten voor een goede vergelijking van de alternatieven zijn in het MER aanwezig maar de ordening en afweging hadden helderder gekund.

ad 3 De aanvullende informatie op het MER (punt 3) inzake de uitvoerbaarheid van een kistdamconstructie in de bestaande dijk en de effecten van realisering geeft voldoende informatie.

De Commissie is van mening dat het MER samen met de aanvullende informatie voldoende informatie geeft om de vergunning verlenende overheid in staat te stellen het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming.

1 Zie inspraakreactie nummer 7a, bijlage 4.

2 - Notitie dijkverzwaring Gameren. Achtergrondinformatie over compensatie berekeningen;
- bijlage 1: Toelichting vergelijking alternatieven Projectnota/MER Dijkverbetering Gameren-Nieuwaal;
- bijlage 2: Toelichting haalbaarheid van kistdam/keermunt in alternatief A Projectnota/MER Dijkverbetering Gameren-Nieuwaal.

3. TOETSING OP ONDERDELEN

In het voorgaande heeft de Commissie aangegeven dat haar oordeel over de inhoud van het MER positief is. Niettemin heeft zij enkele opmerkingen bij verschillende onderdelen van het MER.

In de richtlijnen is gevraagd naar overzichtskaarten voor bijvoorbeeld: geomorfologie, cultuurhistorische elementen en structuren, en actuele- en potentiële natuurwaarden. Deze kaarten ontbreken ten dele of zijn op een zodanige wijze gepresenteerd dat een goede vergelijking van de bestaande toestand met de voorgenomen activiteit zeer moeilijk is.

Landschap en cultuurhistorie worden in het MER meestal als één thema behandeld en soms als twee aparte thema's. De motivatie hiervoor ontbreekt. De Commissie had graag gezien dat hier een gemotiveerde keuze was gemaakt. Ook ontbreekt het aan een uniforme formulering van de onder landschap en cultuurhistorie opgevoerde aspecten.

In het MER is aangegeven dat dijkprofielen met de bestaande dijkhellingen (circa 1 : 2) geen reëel alternatief zijn omdat de kosten van de beheersvormen van dergelijke dijken veel hoger zijn dan die van het beheer van dijken met een helling van 1 : 3. Om deze reden is een uitvoeringsvariant met een helling van 1 : 2 in het MER niet uitgewerkt. De Commissie had graag gezien dat een dijkprofiel met een helling van 1: 2 als uitvoeringsalternatief zou zijn meegenomen bij de vergelijking van de alternatieven. Waarom dit niet is gedaan is niet voldoende gemotiveerd.

De Commissie betreurt het dat er in het MER twee meest milieuvriendelijke alternatieven zijn gepresenteerd. Naar het idee van de Commissie had dit voorkomen kunnen worden als (i) het kostenaspect buiten beschouwing was gelaten en als (ii) er een meer uniforme en consistente methode voor het vergelijken van de alternatieven was toegepast.

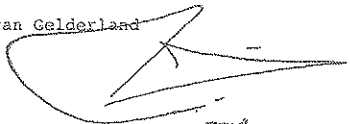
BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Waalbandijkverbetering
Gameren – Nieuwaal

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 augustus 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten				provincie GELDERLAND	
		Bezoekadres Mant 11 Arnhem		Postadres Postbus 9090 6600 GX Arnhem	
		Telefoon (045) 66 91 11			
		Telefax 45 656 9610			
Commissie voor de Milieu-effect rapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT				Commissie voor de milieu-effectrapportage	
		ingekomen: 5 SEP. 1994			
		nummer: 1170-84			
		dossier: 570-57 4m 6l		EX	
		kopie naar: kol. Sc. pres. bibl.			
datum	31 augustus 1994	nummer	MW94.56253-6082019		
onderwerp	Verbetering linker Waalbandijk, dijkvak Gameren-Nieuwaal (hmp(b) 118.7 - 156.3) in de gemeente Kerkwijk Projectnota/MER				
<p>Op 23 augustus 1994 hebben wij van de dijkstoel van het polderdistrict Groot Maas en Waal ontvangen de projectnota/MER dijkverbetering betreffende de verbetering van de linker Waalbandijk tussen hmp(b) 118.7 en 156.3 (het dijkvak Gameren-Nieuwaal) in de gemeente Kerkwijk.</p> <p>Deze projectnota/MER zal deel gaan uitmaken van de te zijner tijd door de dijkstoel bij ons in te dienen aanvraag tot goedkeuring van het dijkverbeteringsplan voor bovengenoemd dijkvak ingevolge het bepaalde in artikel 33 van de Waterstaatswet 1900.</p> <p>De projectnota/MER alsmede het ontwerp-besluit van de dijkstoel van het polderdistrict Groot Maas en Waal inzake het dijkverbeteringsplan worden bekend gemaakt in de pers en in de Nederlandse Staatscourant (verwezen zij naar bijgevoegde bekendmaking).</p> <p>Wij verzoeken u om uw advies over de projectnota/MER uit te brengen binnen negen weken na de publicatie van de bekendmaking, derhalve vóór 10 november 1994.</p> <p>Wij verzoeken u daarbij bovenstaand briefnummer te vermelden.</p> <p>De projectnota/MER en de bekendmaking hebben wij beiden in vijfvoud als bijlagen toegevoegd.</p>					
Gedeputeerde staten van Gelderland					
					
voorzitter		griffier wvd.			
bijlagen					
coll. <i>dh</i>					
code: HT/9422644					
inlichtingen bij dhr. Bleeker			doorkiesnr. 598862		
verzonden 02 SEP. 1994			Postbank girorekening 06 97 02 ABN-AMRO Arnhem, rek. nr. 53 50 25 453 RNG 's-Gravenhage, rek. nr. 25 50 10 024		

BIJLAGE 1b

Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 november 1994 waarin de adviestermijn met vier weken wordt verlengd

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoekadres Markt 11 Amhem	Postadres Postbus 8080 6800 GX Amhem
		telefoon (085) 60 61 11 telefax 085 669 9133 telefax 085 669 9133
Commissie voor de milieu-effect- rapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		 Commissie voor de milieu-effectrapportage
		ingekomen op: 15 NOV. 1994 nummer: I 1518/94 classificatie: 57D-89.90/91 Jupp kopie naar: Kol.Sc-pred-b.bl
datum: 10 november 1994	nummer: MW94.56253-6082019	
onderwerp: Verbetering linker Waalbandijk, dijkvak Gameren-Nieuwaal (hmp(b) 118.7 - 156.3) in de gemeente Kerkwijk		
Uw brief d.d. 25 oktober 1994 kenmerk U725-94/Kol/eb/578-82		
<p>Onder verwijzing naar uw bovenvermelde brief delen wij u mede dat wij de termijn waarbinnen u het advies, bedoeld in artikel 7.26, eerste lid van de Wet milieubeheer, dient uit te brengen met vier weken hebben verlengd.</p> <p>De gevraagde aanvullende informatie over de compensatieberekeningen van Rijkswaterstaat directie Gelderland zenden wij u hierbij in afdruk toe.</p> <p>Te uwer informatie doen wij u hierbij tevens een afdruk toekomen van de ingekomen adviezen van:</p> <ol style="list-style-type: none">1 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Kerkwijk, brief d.d. 7 september 1994;2 de directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Gelderland, fax d.d. 31 oktober 1994. <p>Voorts treft u hierbij in afdruk aan de bij ons ingezonden schriftelijke reacties van:</p> <ol style="list-style-type: none">a de heer A. van Steenberg te Nieuwaal, d.d. 3 oktober 1994;b de heer A. van Steenberg te Nieuwaal, d.d. 6 oktober 1994;c de heer J.J.Th. van Kilsdonk te Lithoyen, d.d. 3 oktober 1994;d de heren J.R. van Veldhuijzen en S. Veldhuizen te Gameren, d.d. 4 oktober 1994;e de heren J. van de Brand en W. van de Brand, d.d. 6 oktober 1994 alsmede 13 oktober 1994;f de Stichting Gelderse Milieufederatie d.d. 11 oktober 1994, mede namens de Stichting Het Geldersch Landschap. <p>Ten slotte zenden wij u hierbij een exemplaar van het verslag van de openbare zitting te Gameren op maandag 19 september 1994. Het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r., conform de wettelijke regelingen, inzake de Projectnota/MER voor de dijkverbetering Gameren-Nieuwaal zien wij met belangstelling tegemoet.</p>		
inlichtingen bij dhr. Bleeker		doorkiesnr. 598862
verzonden	14 NOV. 1994	Postbank girorekening 06 97 62 ABN-AMRO Amhem, rek. nr. 53 53 26 463 BNG v-Gravenhage, rek. nr. 28 50 10 624

Een afschrift van deze brief, met bijlagen, hebben wij gezonden aan de initiatiefnemer, het polderdistrict Groot Maas en Waal.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

Bijlagen

coll. -/4
code: BW/9428952

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving in Staatscourant nr. 172 d.d. 8 september 1994

provincie
GELDERLAND

Wet milieubeheer en Wet verontreiniging
oppervlaktewateren

*Verbetering linker Waalbandijk,
gemeente Kerkwijk*

Ter voldoening aan artikel 7.20 t/m 7.24 van de Wet milieubeheer, alsmede aan artikel 79 van de Waterschapswet, organiseren gedeputeerde staten van Gelderland en het polderdistrict Groot Maas en Waal inspraak op de projectnota/MER voor de verbetering van de linker Waalbandijk tussen hmp(b) 118.7 en hmp(b) 156.3 (het dijkvak Gameren-Nieuwaal) in de gemeente Kerkwijk, alsmede inspraak op het ontwerp-besluit van de dijkstoel van het polderdistrict Groot Maas en Waal voor het onderhavige dijkverbeteringsplan.

In deze is het polderdistrict Groot Maas en Waal de initiatiefnemer en zijn gedeputeerde staten van Gelderland het bevoegd gezag.

Terinzagelegging

Van 8 september 1994 tot 7 oktober 1994 liggen de projectnota/MER, alsmede het ontwerp-besluit betreffende het dijkverbeteringsplan voor het dijkvak Gameren-Nieuwaal ter inzage in: het kantoor van het polderdistrict Groot Maas en Waal, Kerkeland 9 te Druten; openingstijden op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;

het gemeentehuis van Kerkwijk, Walderweg 2 te Kerkwijk; openingstijden op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur, alsmede maandagavond van 18.30 tot 19.30 uur en verder in nader overleg (tel.nr. 04184-2491);

het dorps huis 'Gamora', Middelkampseweg 2 te Gameren; openingstijden in overleg, tel.nr. 04186-1416; gebouw Rijnstate van de provincie Gelderland, dienst Milieu en Water, Markt 9 te Arnhem (kamer 10 op etage 8);

informatie bij de heren ing. J. G. Bleeker en F. E. van der Voort; openingstijden op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Inspraak

De inspraak op de projectnota/MER, alsmede op het ontwerp-besluit van de dijkstoel van het polderdistrict Groot Maas en Waal betreffende het dijkverbeteringsplan is bedoeld om adviezen en reacties te ontvangen die van belang zijn bij het definitief vaststellen van het dijkverbeteringsplan door de initiatiefnemer alsmede bij de beoordeling en goedkeuring van het dijkverbeteringsplan door het bevoegd gezag.

Reacties met betrekking tot de projectnota/MER kunnen tot 7 oktober 1994 schriftelijk worden ingediend bij gedeputeerde staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het nummer: W94.56253.

Reacties met betrekking tot het ontwerp-besluit betreffende het dijkverbeteringsplan kunnen tot 7 oktober 1994 schriftelijk worden ingediend bij de dijkstoel van het polderdistrict Groot Maas en Waal en Waal, Postbus 89, 6650 AB Druten.

Degene die een reactie indient kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Voorts wordt op maandag 19 september 1994 een inspraakbijeenkomst gehouden op de projectnota/MER, alsmede op het ontwerp-besluit voor het dijkverbeteringsplan van het dijkvak

Gameren-Nieuwaal. Deze bijeenkomst vindt plaats in het dorps huis 'Gamora', Middelkampseweg 2 te Gameren en begint om 20.00 uur.

Nadere informatie

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot:

polderdistrict Groot Maas en Waal, bureau dijkverbetering, de heer ing. W. V. van der Kruijk, tel.nr. 08870-16144; provincie Gelderland, dienst Milieu en Water, afdeling Water en Waterkering, de heer ing. J. G. Bleeker, tel.nr. 085-598862.

Arnhem, 24 augustus 1994.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Dr. J. C. Terlouw, voorzitter.

Drs. A. van der Jagt, wnd. griffier.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Polderdistrict Groot Maas en Waal

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland

Besluit: goedkeuring dijkverbeteringsplan ex artikel 33 van de Waterstaatswet 1900

Categorie Besluit m.e.r.: 12.2

Activiteit: Het betreft de verbetering van de linker Waalbandijk voor het dijkvak Gameren-Nieuwaal (tussen dijkpaal 118,7 en dijkpaal 156,3). Het is een vrijwillige m.e.r.

Procedurele gegevens:

startnotitie bekendgemaakt: 23 december 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 29 maart 1994

richtlijnen vastgesteld: juli 1994

MER bekendgemaakt: 8 september 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 8 december 1994

Bijzonderheden: geen

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W. Bleuten

dr. L.M. Fliervoet

ir. G.J. Flórián

dr. ir. J.P.Th. Kalkwijk

drs. A.P. de Klerk

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. A.J. Kolhoff

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940929	Burgemeester en wethouders van Kerkwijk	Kerkwijk	941115
2.	940714	De directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie namens deze de consulent Natuur, Bos, Landschap en Fauna	Arnhem	941115
3.	941003	A. van Steenbergen	Nieuwaal	941115
4.	941006	A. van Steenbergen	Nieuwaal	941115
5.	941003	J.J.Th. van Kilsdonk	Lithoyen	941115
6.	941004	J.R. van Veldhuijzen en S. Veldhuizen	Gameren	941115
7.	941006	J. van de Brand en W. van de Brand	Bern	941115
7a.	941013	J. van de Brand en W. van de Brand	Bern	941115
8.	941006	Gelderse Milieufederatie mede namens de Stichting Het Geldersch Landschap	Arnhem	941115
9.	940919	verslag openbare zitting	Gameren	941115